

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана факультету
міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу
Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

« 30 » серпня 2023 рр.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародна економічна діяльність

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

освітня програма «Міжнародні відносини та регіональні студії»

вид дисципліни обов'язкова

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2023/ 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

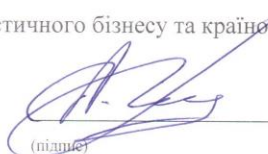
«29» серпня 2023 року, протокол №1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: кандидат економічних наук, доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Поліна ПОДЛЕПІНА

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол від «28» серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Анатолій ПАРФІНЕНКО
(підпис)

Програму погоджено з гаранткою освітньої програми «Міжнародні відносини та регіональні студії»

Гарантка освітньої програми «Міжнародні відносини та регіональні студії»

Ганна ПАНАСЕНКО
(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «29» серпня 2023 року №1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії»

підготовки бакалавра,
спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни - формування у здобувачів вищої освіти знань про об'єктивні закономірності, реальні процеси та специфічні особливості міжнародної економічної діяльності України, а також набуття практичних навичок щодо здійснення комерційних, інвестиційних та валютно-фінансових операцій у міжнародній сфері та оцінювання їх стану.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Знання та розуміння предметної області спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» та професійної діяльності за фахом;

- формування наступних спеціальних (фахових) компетентностей:

СК1. Знання про природу, динаміку, принципи організації та історичні тенденції розвитку міжнародних відносин;

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

1.3. Кількість кредитів – 3.

1.4. Загальна кількість годин – 90.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-й
Семестр	
8-й	-й
Лекції	
24 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
24 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
42 год.	год.
у тому числі індивідуальні завдання (контрольна робота)	
12 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

РН3. Демонструвати знання про природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях;

РН5. Розуміти процес опису та оцінювання міжнародної ситуації, використання різних джерел інформації про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси;

РН18. Брати участь у фахових дискусіях із проблем міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій, поважати опонентів і їхню точку зору

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність міжнародної економічної діяльності та її особливості

Міжнародний поділ праці та його форми. Поняття автаркії та відкритої економіки. Зв'язок з МЕД. Поняття «міжнародна економічна діяльність» та «зовнішньоекономічна діяльність». Форми МЕД. Принципи МЕД: загальні, національні та специфічні. Характерні риси та сучасні особливості міжнародної економічної діяльності. Нормативно-правові акти, що регулюють міжнародну економічну діяльність України. Ризики міжнародної економічної діяльності.

Тема 2. Суб'єкти міжнародної економічної діяльності та їх роль

Критерії класифікації суб'єктів міжнародної економічної діяльності. Суб'єкти господарювання як учасники міжнародної економічної діяльності. Визначення суб'єктів МЕД у нормативно-правових актах. Рівні та цілі суб'єктів МЕД. Органи державного управління у процесі здійснення міжнародної економічної діяльності. Регуляторна функція держави. Наднаціональні органи регулювання міжнародної економічної діяльності. Міжнародні організації як суб'єкти міжнародного права. Формування умов міжнародної економічної діяльності на наддержавному.

Тема 3. Україна в міжнародній торгівлі товарами

Сутність та класифікація міжнародної торгівлі товарами. Експортно-імпортні операції: сутність та види. Прямі та опосередковані експортно-імпортні операції. Реекспорт та реімпорт. Особливості експортної та імпортної політики України. Поняття та форми товарообмінних операцій. Бартерні операції. Торговельні компенсаційні угоди. Промислові компенсаційні угоди. Значення міжнародних товарообмінних операцій для економіки України на сучасному етапі. Основні факторні передумови участі України в міжнародній торгівлі. Галузеві та геополітичні пріоритети розвитку зовнішньої торгівлі України. Аналіз та оцінка товарної та географічної структури зовнішньої торгівлі України. Особливості регулювання зовнішньоторговельних операцій в Україні: методи та інструменти реалізації.

Тема 4. Міжнародні комерційні угоди як інструменти здійснення міжнародної економічної діяльності

Визначення міжнародних комерційних угод та їхнє значення у міжнародній торгівлі. Основні типи та види міжнародних комерційних угод. Поняття міжнародного контракту. Ціна міжнародного контракту. Основні складові міжнародного контракту: сторони, об'єкт, умови, терміни. Інкотермс — інструмент міжнародної торгівлі: поняття, класифікація умов. Вибір транспорту міжнародних перевезень згідно з умовами Інкотермс.

Тема 5. Україна у міжнародній торгівлі послугами

Сутність міжнародної торгівлі послугами. Принципові відмінності міжнародної торгівлі товарами та торгівлі послугами. Види міжнародних послуг та їх класифікація. Структурно-галузеві компоненти системи міжнародної торгівлі послугами (інформаційні послуги, міжнародні транспортні та банківсько-страхові послуги, міжнародний туризм). Міжнародні послуги у сфері виробництва, кооперування та реклами (інжиніринг, консалтинг, лізинг, франчайзинг, реклама, ліцензійний обмін). Вплив факторів на

трансформацію світового ринку послуг. Роль та перспективи України на світовому ринку послуг.

Тема 6. Україна в системі міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносинах

Міжнародні валютно-фінансові інструменти в моделі відкритої економіки. Ліміт відкритої валютної позиції НБУ. Валютна позиція банку: відкрита і закрита, довга і коротка. Міжнародні валютні відносини. Валютна політика держави. Валютне регулювання. Ризики макроекономічної дестабілізації через відкритість фінансово-монетарної та інвестиційної сфери. Міжнародний кредит. Внутрішні, зовнішні та змішані кредити. Товарні та грошові кредити. Забезпечені та бланкові кредити. Світовий фінансовий ринок з функціонального, інституційного, географічного та валютного погляду. Ситуація із зовнішньою заборгованістю України.

Тема 7. Україна в процесах міжнародної міграції капіталів

Міжнародний рух капіталів. Іноземні інвестиції. Іноземні інвестори. Підприємство з іноземними інвестиціями. Державний та приватний міжнародний капітал. Коротко-, середньо- та довгостроковий міжнародний капітал. Позиковий та підприємницький капітал. Прямі та портфельні інвестиції. Регулювання прямого та портфельного інвестування. Україна в системі міжнародного руху інвестицій.

Тема 8. Україна в процесах міжнародної міграції робочої сили

Міжнародна міграція робочої сили. Еміграція. Імміграція. Реїмміграція. Міграційне сальдо. Міжнародна трудова міграція як вид міжнародної міграції населення. Регулювання міжнародних міграційних процесів. Україна у міжнародних міграційних процесах

Тема 9. Міжнародний трансферт технологій та інноваційна політика в системі пріоритетів міжнародної економічної діяльності України

Міжнародний рух технологій: предмет і сучасні тенденції. Інструменти науково-технологічного регулювання у відкритій економіці. Інформатизація як визначальний фактор моделі міжнародного співробітництва. Інновації та Глобальних індекс інновацій. Технополіси в стратегії розвитку відкритої економіки. Макроекономічна політика України в контексті сучасного НТП.

Тема 10. Глобальний контекст міжнародної економічної діяльності України

Фактори та наслідки глобалізації світової економіки. Вплив глобалізації на розвиток МЕД України. Економічна безпека за умов відкритої економіки. Україна в питаннях вирішення глобальних економічних проблем. Україна у міжнародних рейтингах.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Сутність міжнародної економічної діяльності та її особливості	11	4	4			3						
Тема 2. Суб'єкти міжнародної економічної діяльності та їх роль	7	2	2			3						

Тема 3. Україна в міжнародній торгівлі товарами	11	4	4			3						
Тема 4. Міжнародні комерційні угоди як інструменти здійснення міжнародної економічної діяльності	9	4	2			3						
Тема 5. Україна у міжнародній торгівлі послугами	7	2	2			3						
Тема 6. Україна в системі міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносинах	7	2	2			3						
Тема 7. Україна в процесах міжнародної міграції капіталів	7	2	2			3						
Тема 8. Україна в процесах міжнародної міграції робочої сили	7	2	2			3						
Тема 9. Міжнародний трансферт технологій та інноваційна політика в системі пріоритетів міжнародної економічної діяльності України	7	2	2			3						
Тема 10. Глобальний контекст міжнародної економічної діяльності України	5	-	2			3						
Контрольна робота, яка виконується під час СРС	12					12						
Усього годин	90	24	24			42						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність міжнародної економічної діяльності та її особливості	4
2	Суб'єкти міжнародної економічної діяльності та їх роль	2
3	Україна в міжнародній торгівлі товарами	4
4	Міжнародні комерційні угоди як інструменти здійснення міжнародної економічної діяльності	2
5	Україна у міжнародній торгівлі послугами	2
6	Україна в системі міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносинах	2
7	Україна в процесах міжнародної міграції капіталів	2
8	Україна в процесах міжнародної міграції робочої сили	2
9	Міжнародний трансферт технологій та інноваційна політика в системі пріоритетів міжнародної економічної діяльності України	2
10	Глобальний контекст міжнародної економічної діяльності України	2
	Разом	24

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Сутність міжнародної економічної діяльності та її особливості:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проаналізувати зв'язок між відкритістю національної економіки та її ефективністю; - Ознайомитися з нормативно-правовими актами, що регулюють міжнародну економічну діяльність України та представити інформацію у табличному вигляді; - Дослідити ризики міжнародної економічної діяльності (підтвердити відповідь конкретними кейсами); - Виявити сучасні риси та особливості, які притаманні міжнародній економічній діяльності країн світу; - Проаналізувати національні особливості ведення бізнесу країн світу; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань 	3
2	<p>Тема 2. Суб'єкти міжнародної економічної діяльності та їх роль:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проаналізувати суб'єктів міжнародної економічної діяльності та їх на макрорівні; - Визначити функції органів державного управління, дотичних до міжнародної економічної діяльності України; - Виявити особливості суб'єктів міжнародної економічної діяльності на наддержавному рівні; - Підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань 	3
3	<p>Тема 3. Україна в міжнародній торгівлі товарами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Виявити значення міжнародних товарообмінних операцій для економіки України на сучасному етапі. - Проаналізувати основні факторні передумови участі 	3

	<p>України в міжнародній торгівлі;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Підготувати відповідь на запитання: «Які тенденції експорту-імпорту товарів в Україні спостерігаються останні роки»; Які товарні групи займають лідируючі позиції в експорті і імпорті України в останні роки» - Виявити, яку позицію займає Україна у рейтингу Doing Business з компоненти «міжнародна торгівля»? - Проаналізувати обсяги міжнародної економічної діяльності України з країнами світу щодо торгівлі товарами (кожен студент обирає для аналізу одну країну). Результати проведеного аналізу представити у вигляді таблиці; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань 	
4	<p>Тема 4. Міжнародні комерційні угоди як інструменти здійснення міжнародної економічної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - провести аналіз впливу існуючих міжнародних торговельних угод на зовнішньоекономічну діяльність України. Які конкретні переваги та недоліки має участь України у таких угодах? - Обрати міжнародний контракт з певної галузі (наприклад, міжнародна торгівля, послуги, інвестиції тощо) та ретельно проаналізувати його зміст. Визначити основні положення, умови, права та обов'язки сторін, включені в контракт - Проаналізувати, як вибір конкретного терміну Інкотермс може вплинути на загальну вартість та ефективність поставок товарів. Визначити, які фактори слід враховувати при виборі оптимального терміну для конкретної ситуації; - Підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань 	3
5	<p>Тема 5. Україна у міжнародній торгівлі послугами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Визначити та охарактеризувати основні проблеми, які перешкоджають розвитку ринку послуг України, розширенню та диверсифікації українського експорту послуг; - Визначити стратегічні пріоритети України у міжнародній торгівлі послугами; - Проаналізувати обсяги міжнародної економічної діяльності України з країнами світу щодо торгівлі послугами (кожен студент обирає для порівняльного аналізу взаємовідносин України з однією з країн світу. Результати проведеного аналізу представити у вигляді таблиці - Підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань 	3
6	<p>Тема 6. Україна в системі міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносинах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Розглянути динаміку та структуру валютних резервів України протягом останніх років. Визначити основні фактори, які впливають на зміни валютних резервів та їх роль у фінансовій стабільності країни; - Дослідити участь України в таких міжнародних 	3

	<p>організаціях, як Міжнародний валютний фонд (МВФ), Світовий банк, Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) тощо. Оцінити вплив такої участі на економіку України та умови отримання фінансової допомоги;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Визначити основні принципи та інструменти валютної політики Національного банку України; - Проаналізувати рівень та структуру зовнішнього боргу України. Визначити основні проблеми та ризики, пов'язані з зовнішнім боргом, та шляхи їхнього вирішення; - Підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань 	
7	<p>Тема 7. Україна в процесах міжнародної міграції капіталів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проаналізувати вплив іноземних інвестицій на економічний розвиток України. Які переваги та недоліки мають іноземні інвестиції для країни? - Провести дослідження щодо потоків капіталу в Україну з метою визначення їхніх основних джерел та напрямків. Які сектори економіки залучають найбільше іноземних інвестицій? Чому? - Розробити рекомендації щодо підвищення рівня залучення іноземних інвестицій в економіку України; Визначити пріоритетні галузі для цього; - Підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань 	3
8	<p>Тема 8. Україна в процесах міжнародної міграції робочої сили:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Підготувати відповідь на запитання: Якими рисами можна охарактеризувати міграцію робочої сили сучасного етапу? - Проаналізувати позитивні та негативні наслідки міжнародної міграції робочої сили; - На підставі даних Державної служби статистики України визначити динаміку еміграційного та імміграційного потоків за останні десять років; - Визначити та охарактеризувати причини і наслідки трудової міграції робочої сили України. Які заходи доцільно розробити та впровадити для покращення міграційної ситуації в Україні; - Підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань 	3
9	<p>Тема 9. Міжнародний трансферт технологій та інноваційна політика в системі пріоритетів міжнародної економічної діяльності України:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Визначити та охарактеризувати основні проблеми, що перешкоджають випуску і реалізації вітчизняної інноваційної продукції на світовому ринку; - Підготувати відповідь на запитання: Які країни є лідерами експорту високотехнологічної продукції у світі? Які переваги та недоліки можуть виникнути для України в результаті міжнародного трансферту технологій? Як можна оцінити ефективність інноваційної політики 	3

	<p>України з погляду міжнародного трансферу технологій?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Підготувати пропозиції щодо покращення інноваційної політики України з метою сприяння міжнародному трансферу технологій, враховуючи кращі міжнародні практики та рекомендації міжнародних організацій. - Підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань 	
10	<p>Тема 10. Глобальний контекст міжнародної економічної діяльності України</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проаналізувати фактори та наслідки глобалізації світової економіки; - Дослідити вплив глобалізації на розвиток МЕД України; - Розкрити сутність економічної безпеки за умов відкритої економіки; - Визначити роль України в питаннях вирішення глобальних економічних проблем; - Визначити місце України у міжнародних рейтингах; - Підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань 	3
	Виконати контрольну роботу, що проводиться під час СРС та підготуватися до публічного її обговорення або індивідуальної бесіди щодо її змісту	12
	Разом	42

6. Індивідуальні завдання

Контрольна робота – творче дослідження науково-практичного характеру, що дозволяє зробити висновок щодо здатності студента застосовувати на практиці отримані знання й уміння. Під час її виконання студент повинен проявити знання теоретичного матеріалу, спеціальної літератури, дослідницький і науковий підходи до даної проблеми, уміння аналізувати, робити узагальнення і висновки. Контрольна робота повинна базуватися на теоретичних і методичних положеннях науки, містити елементи новизни, а також ідеї щодо більш ефективного рішення даного питання порівняно з існуючим положенням. Контрольна робота передбачена навчальним планом Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна і, тому, є невід’ємною частиною навчального процесу.

Метою такого виду роботи виступає самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Завершена робота за змістом має бути теоретико-практичною в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, одержаних в процесі лекційних та семінарських занять, охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому.

Запорукою успішного виконання контрольних робіт виступає повне дотримання вказаних методичних рекомендацій! Вибір теми дослідження є відповідальним етапом для початкового науковця. Невдало вибрана тема може спричинити проблеми в процесі підготовки та написання роботи. Студент виконує контрольну роботу за темою «**Аналіз міжнародної економічної діяльності країни**», індивідуально обираючи країну свого наукового інтересу.

Контрольна робота повинна містити такі обов’язкові складові:

- Титульний аркуш;
- Зміст;

- Основна частина;
- Список використаних джерел (не менше 10).

Всі частини контрольної роботи повинні бути пов'язані між собою (кожен наступний розділ є логічним продовженням попереднього).

Під час виконання контрольної роботи слід уникати розгорнутої описової текстової інформації, необхідно зробити максимальний акцент на презентацію досліджень у табличному та графічному вигляді з мінімальним текстовим поясненням тенденцій чи явищ.

Робота виконується українською мовою. Загальний обсяг роботи не повинен перевищувати 10-20 сторінок.

Текст роботи друкується за допомогою комп'ютера на стандартних білих аркушах паперу (формат А4). Друкування тексту одностороннє (на одній стороні аркуша) з використанням шрифтів текстового редактора Word (Times New Roman), колір – чорний, розмір – 14 пт, міжрядковий інтервал – полуторний, вирівнювання основного тексту – по ширині. Щільність тексту повинна бути однаковою.

Текст дослідження необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: з лівого боку – 30 мм, з правого – 15 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм, абзац – 15 мм. Не допускаються будь-які підкреслювання, виділення по тексту.

Детальна інформація щодо структури та оформлення окремих елементів контрольної роботи розміщена в дистанційному курсі «Міжнародна економічна діяльність», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6613>

7. Методи навчання

Під методом навчання розуміємо спосіб упорядкованої взаємозв'язаної діяльності викладача, направленої на досягнення мети вивчення дисципліни, рішення завдань виховання і розвитку студента в процесі навчання. Тобто, це – взаємодія між викладачем і студентами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента.

При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи: словесні (бесіда, пояснення, розповідь, навчальна дискусія); наочні (демонстрація, ілюстрування); практичні (вирішення задач, відповіді на тести, вправи, практична робота) тощо.

Крім традиційних, використовуються й інші, так звані «активні» методи навчання, особливістю яких є спонукання студента і викладача до активності та обов'язкова взаємодія в процесі навчання студентів між собою чи з іншими суб'єктами навчально-виховного процесу (ділова гра, розігрування ролей, аналіз конкретних ситуацій, ігрове проектування, кейси, он-лайн робота тощо).

8. Методи контролю

Засвоєння тем (поточний контроль) здійснюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до контрольних цілей.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- Контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних, семінарських і практичних занять;
- Контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань;
- Контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу;
- Контроль та оцінювання вмінь вирішувати розрахункові та ситуаційні задачі;
- Контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати їх.

Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення певного блоку тем.

Застосовуються такі методи контролю підготовки студентів:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- письмового експрес-контролю;

- колоквиум;
- тестові завдання;
- розрахункові задачі;
- виконання творчих завдань;
- вирішення кейсів;
- виконанням індивідуальних семестрових робіт (реферати, аналітичні обзори) тощо.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є базовою інформацією при проведенні підсумкового контролю і враховуються при визначенні підсумкової залікової оцінки з дисципліни. Сума балів, які студент може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Семестровий підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною програмою дисципліни. До заліку допускаються студенти, які мають достатню кількість балів з поточного контролю. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань становить 40 (з них: відповіді на 2 теоретичні питання – по 15 балів; тестові питання (або вирішення кейсів) – 10 балів)

Час виконання – до 90 хвилин.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. За результатами поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно. Набрана кількість рейтингових балів студентом служить основою для оцінки за національною шкалою.

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти залік в тестовій формі (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожну вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Міжнародна економічна діяльність», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6613>

9. Схема нарахування балів

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни:

- вивчення та засвоєння тем (активна робота протягом семестру, виконання практичних завдань, виступи з доповідями та презентаціями, ведення опорного конспекту (стислого і системного викладання основного теоретичного матеріалу) – 50 балів, виконання контрольної роботи – 10 балів.

- підсумковий контроль – 40 балів (з них: відповіді на 2 теоретичні питання – по 15 балів; тестові питання (або вирішення кейсів) – 10 балів).

Поточний контроль, самостійна робота											Разом	Залікова робота	Сума
Теми													
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	KP	60	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	10			
(мінімум – 25)													

KP - контрольна робота, що проводиться під час СРС

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше **25 балів** з навчальної дисципліни під час поточного контролю та самостійної роботи та **обов'язково виконав семестрову контрольну роботу**.

Студент може отримати за власним бажанням заохочувальні бали за активності в поточному семестрі, а саме: – підготовка тез конференцій – до 5 балів, - підготовка до видання наукової статті за тематикою дисципліни – до 10 балів; - проходження профільних тренінг-курсів чи дистанційних курсів (в тому числі англомовних) з використанням сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу) - до 10 балів

Критерії оцінювання навчальних досягнень

- *максимальний бал (5)*, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність», за роботу в рамках теми на лекційних та семінарських (практичних) заняттях отримує студент, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, активно доповнює хід обговорення проблемних питань; систематично відвідує заняття та веде опорний конспект лекцій.

- *3-4 балів* за роботу в рамках теми на лекційних та семінарських (практичних) заняттях отримує студент, який на достатньому рівні засвоїв та володіє навчальним матеріалом, викладає його під час усних виступів, може відповісти на питання за темою, припускаючись незначних помилок, відвідує заняття та веде опорний конспект лекцій.

- *1-2 бали* за роботу в рамках теми на лекційних та семінарських (практичних) заняттях отримує студент, який не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, несистематично веде конспект лекцій та несистемно відвідує заняття.

- *не отримує балів (0)*, студент, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань, не відвідує заняття.

Складові оцінювання виконання контрольної роботи

1	Оформлення та надання роботи відповідно до вимог та термінів	до 2 балів
2	Глибина та якість дослідження	до 4 балів
3	Наявність актуального графічного та табличного матеріалу	до 4 балів
	Усього	10 балів

Критерії оцінювання теоретичних питань залікової роботи:

- *максимальний бал (15)* отримує студент, відповіді якого правильні, повні, послідовні, логічні; студент впевнено володіє теоретичним та фактичним матеріалом з усього курсу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується в матеріалі, аналізує причинно-наслідкові зв'язки, вміє виявити тенденції, визначити перспектив.

- *12-14 балів* отримує студент, відповіді якого є правильними та демонструють повне знання матеріалу, системність та всебічність мислення, але студент допустив декілька неточностей або несуттєвих помилок.

- *8-11 балів* отримує студент, який демонструє знання з предмету на достатньому рівні, але питання розкриті частково, фрагментарно, відповіді містять значну кількість помилок та є необґрунтованими.

- *4-7 балів* отримує студент, який виявляє незнання більшої частини теоретичного та фактичного матеріалу; відповідь не розкриває в повній мірі поставлених запитань чи завдань; допускає суттєві та грубі помилки

- *мінімальні бали (1-3)* отримує студент, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його коректно викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань, виявляє мінімальні знання з дисципліни

- *не отримує балів (0)*, студент, який не виконав відповідного завдання або виконав його повністю неправильно.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	зараховано
70–89	
50–69	
1–49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» //ВВР. – 1991. №29 (з подальшими змінами) (Сервер ВР України www.rada.gov.ua)
2. Митний кодекс України від 13 березня 2012 року // Відомості Верховної Ради України. - 2012. - № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552 (з наступними змінами).
3. Міжнародна економічна діяльність України : підручник/ А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, О. В. Гончаренко та ін. ; за ред.А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. – Київ : Київ. нац. торг.-екон.ун-т, 2021. – 704 с.
4. Міжнародна економічна діяльність України : навч. посібник / Маловичко А.С., Матвеева В.Ю., Чернега О.Б. – «Магнолія 2006». – 2021. – 544 с.
5. Міжнародна економічна діяльність України : навчально-методичні матеріали до самостійного вивчення дисципліни / укладачі : І. І. Помінова, О. А. Кулініч, Н. М. Федоренко. – Х. : Монограф, 2020. – 147 с.
6. Козак Ю.Г. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства.: навч. посіб. / Ю.Г. Козак, О.О. Сукач, Д. М. Бурлаченко - К.: Центр учбової літератури, 2020. - 268 с.
7. Подлепіна П.О., Кучечук Л. В. Міжнародна економічна діяльність. // Дистанційний курс. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2024. Режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6613>
8. Challenges to Globalization: Analyzing the Economics edited by Robert E. Baldwin and L. Alan Winters. - University of Chicago Press, 2004. - 456p.
9. Robert J. Carbaugh International economics. – Cengage Learning, 2010. –558p.

Допоміжна література

1. Закон України «Про валюту і валютні операції» : від 21.06.2018 р. № 2473-VIII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
2. Міжнародні комерційні угоди та розрахунки: нормативно-правове регламентування. Навчальний посібник. – Київ, Центр навчальної літератури, 2009. –773 с.
3. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності : підручник / О. П. Гребельник. 5-те вид., перероб. та допов. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. – 410 с.
4. Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть /А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, А.С. Гальчинський та ін. – К., Либідь, 2002. – 470 с.

5. Інкотермс. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>

6. Умови поставки Incoterms 2020: тлумачення термінів. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ptl-group.com.ua/page/incoterms>

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. www.un.org – офіційний сайт ООН
2. www.bank.gov.ua - офіційний сайт НБУ
3. www.business.ua – сайт газети «Бізнес»
4. www.customs.gov.ua - офіційний сайт Державної митної служби України
5. www.me.gov.ua – офіційний сайт Міністерства економіки України
6. www.mfa.gov.ua – офіційний сайт МЗС України
7. www.minfin.gov.ua - офіційний сайт Міністерства фінансів України
8. www.rada.gov.ua – офіційний сайт ВР України
9. www.ukrstat.gov.ua – офіційний сайт Державної служби статистики України
10. www.worldbank.org – офіційний сайт Світового банку
11. www.ukraine.iom.int/uk/mom-v-ukrayini – офіційний сайт Представництва Міжнародної організації з міграції в Україні
12. www.wto.org – офіційний сайт СОТ
13. www.weforum.org - офіційний сайт Всесвітній економічний форум

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі настання / подовження дії обставин непоборної сили з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Міжнародна економічна діяльність», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6613>